REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
în Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 258. Brașov, Lunĭ-Marțĭ 21 Noemvrie (4 Decemvrie). 1900.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ de mâne, Marțĭ, Intrarea în biserică, ḑiarul nu va apăré până Miercurĭ séra.

Camerele francese și Krüger.

Sâmbătă la amédĭ președintele Krüger al republicei Transvaal, care a fost primit în Paris cu tóte onorurile cuvenite capului unui stat strĕin, a plecat de acolo însoțit de miniștrii sĕi, în Germania. Cu o ḑi înainte a plecat la Berlin Fischer, șeful misiunei bure, care de sigur a primit însărcinarea sĕ sondeze terenul.

Ḑilele din urmă, ce le-a petrecut Krüger în Paris, au fost de mare importanță nu numai pentru el și poporul bur, ci mai vîrtos pentru raporturile dintre Francia și Englitera. In tot timpul manifestațiunilor francese pentru Krüger, guvernul a observat o atitudine cât se póte mai corectă, pentru-ca sĕ nu dea nicĭ cea mai mică ocasiune la vr'o turburare a raporturilor sale cu guvernul engles.

Președintele republicei francese, Loubet, ca și ministru-președinte și de esterne, au primit pe Krüger și i-au întors visita cu tótă curtoasia și politeța de care dispune Francesul, dér s'au ferit a face vre-o enunciațiune, prin care sĕ fi deșteptat bănuiala, că vor sĕ dea visitei lui Krüger o importanță deosebită politică.

Ba se asigură, că ministrul de esterne Delcassé i-a declarat acestuia franc, că Francia nu póte lua inițiativa unei intervențiunĭ în favórea statelor bure, deși este gata a se asocia orĭ cărei alte puterĭ, care va face un astfel de pas.

Până aicĭ tóte au mers binișor în situațiunea dificilă și delicată în care se afla guvernul frances față cu puternica și spontana manifestare de simpatie din partea poporului frances. I-a mai succes ministrului Delcassé, care trebuia sĕ țină sémă și de curentele între partidele cele marĭ francese, carĭ, mai ales în ce privia pe naționaliștĭ și antisemițĭ, țintеau a face cu ocasiunea visitei lui Krüger dificultățĭ guvernului, sĕ suprime o interpelare ce era sĕ se facă în cameră relativ la intervențiunea în afacerea Transvaalului. O astfel de interpelare i-ar fi causat în adevĕr încurcătura guvernului.

Cu tóte acestea nicĭ Camera, nicĭ Senatul n'au lăsat sĕ trécă ocasiunea, fără ca sĕ-șĭ manifesteze și ele simpatia pentru căpetenia Burilor. Ambele corpurĭ legiuitóre au primit unanim următórea moțiune: „Camera sĕ simte fericită de-a esprima președintelui republicei Transvaal, din incidentul visitei sale în Francia, sincerile și respectuósele sale simpatii".

Manifestațiunea acésta deosebită a representanței naționale francese pentru Krüger este mai mult decât o simplă demonstrațiune. Ea cuprinde în sine o elocventă părtinire a causei Burilor contra Englesilor din partea poporului frances. Orĭ cât de mult s'ar sili guvernul sĕ satisfacă conveniențelor diplomatice, ce le are față de Anglia, votul representanței poporului îl desavuéză. Francia neoficială se declară hotărît în favorul republicelor sud-africane, și printr'asta se pune în directă contraḑicere cu nisuințele actuale ale poporului engles.

Ce se va nasce de aicĭ pentru viitor nu se póte prevedé. Francia a dat pe față, că e gata a sprijini causa dréptă a Burilor, îndată ce i-s'ar da ocasiune, cerênd vre-una din puterĭ un tribunal de arbitri între ei și Englesĭ.

De va puté Krüger sĕ dobêndéscă și dela Germania măcar atât cât a dobêndit dela Francia, póte că-i va succede a-șĭ ajunge scopul măcar în parte.

Limba cehică în bisericile romano-catolice. Cehii încep tot mai mult sĕ desfășure o mișcare în favorul întroducerei limbei slave în locul celei latine din bisericile lor.

Au început întâiŭ a cânta cântările dela liturgiă în limba slavă, apoi unele rugăciunĭ, acum încep a pretinde sĕ se întroducă și la oficiarea serviciului divin limba cehă în locul celei latine. Alăturĭ cu credincioșii merg și preoții mai tinerĭ cehĭ, așa că multe bisericĭ rom. cat. sunt aḑĭ mai mult naționale cehe, decât latine.

Metropolitul Boemiei Skrbensky nu de mult a dat o pastorală cu motivarea, că limba liturgică a catolicilor fiind esclusiv limba latină, interḑice cântările și rugăciunile sĕvêrșite în limba slavă.

„Narodni Listy" însĕ atacă cu vehemență pastorala și ḑice între altele:

„Poporul ceh nicĭ-odată, nicĭ într'un mod, nicĭ cel mai mic semn n'a dat, că s'ar rĕsvrĕti în contra bisericei catolice și Metropolitul totușĭ a interḑis de-a cânta și a-se ruga în limba cehă.

„Sĕ nu uite", ḑice mai departe „N. L.", „Metropolitul Skrbensky, că astfel de ordinațiunĭ, între împrejurările actuale escepțional de agitate, de loc nu sunt potrivite sĕ pótă resista mișcării pornite sub devisa *„Los von Rom"* (Nu mai vrem sĕ scim de Roma), mișcare ce amenință a lua proporțiunĭ tot mai marĭ. Acéstă ordinațiune deșteptă fără îndoială în popor ideia, că óre n'ar fi consult a *introduce în biserica cehă direct și fără încungiur liturgia slavă*, ceea-ce biserica din parte-i nicĭ *nu póte interḑice*".

Scóterea salariilor învĕțătorilor.

Sub titlul acesta primim dela un distins bărbat din diecesa greco-unită a Gherlei următorul articul:

In ḑilele nóstre nu mai avem lipsă de Iesuițĭ pe lângă episcopii noștri, ca sĕ se întroducă și susțină clericalismul în biserica nóstră unită. Clericalismul a pĕtruns cu desĕvêrșire cercurile nóstre mai înalte preoțescĭ, carĭ aștéptă tot darul dela Roma și dela recomandația episcopilor romano-catolicĭ și din aceste cercurĭ se cobóră și întră pe ḑi ce merge mai adênc în preoțimea inferióră, pentru-că: „precum cântă paserile cele marĭ, așa ciripesc și puii lor".

Apoi baremĭ décă ar fi absolutismul preoțesc cel consciu de sine și de scopurile sale, al preoțimei romano-catolice. Dér cel dela noi nu este decât o parodiă a aceluia; are tóte pĕcatele absolutismului în mĕsură potențată, dér nicĭ una dintre virtuțile lui.

La romano-catolicĭ vedem în general, că în tóte afacerile relative la biserică și scólă se edau de forurile competente cu multă îngrijire ordinațiunĭ bine cumpĕnite, carĭ sunt cu strictețĕ esecutate. La noi ordinațiunile, în multe casurĭ nepractice, pentru că 's făcute de ómenĭ, carĭ nu cunosc lumea și împrejurările, nu se esecută unele nicĭ-odată, altele numai până la un timp, apoi se dau uitării.

Cine ar crede, că lefile învĕțătorilor noștri unde se scot, se scot și aḑĭ prin încrestătură, aruncându-se odiul acestei procederĭ neplăcute asupra învĕțătorului, a scólei și sântei cause a deșteptărei poporului. N'au ajuns absolutiștii noștri cu înțelepciunea lor de guvernare păn' acolo, încât sĕ afle și sĕ impună un mod mai practic și mai puțin stricăcios causei învĕțămêntului de a provedé pe învĕțătorĭ cu léfa lor? N'ar fi mai consult a dispune, ca în fiă-care comună bisericéscă sĕ se facă cu începerea anului nou budgetul acestui an și sĕ se statoréscă suma, ce este a se acoperi prin crestăturĭ de credincioșĭ, impunêndu-se acestora a plăti crestătura lor în patru rate anticipative la mâna curatorelui sub titlul arunc bisericesc-școlar? Credincioșii ar sci înainte, când și cât au a contribui la lipsele bisericei și scólei lor, cei mai zeloșĭ ar plăti regulat, curatorele ar avea timp a se îngriji de astrîngerea celor nepăsătorĭ la plătire, cu vremea toțĭ s'ar deda a plăti regulat, învĕțătorul șĭ-ar avé micul sĕu salar la timpul sĕu, sigur, și nu ar fi espus cu învĕțămêntul poporal cu tot la odiul poporului nepricepĕtor, ér pentru trebuințele bi-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Curier parisian.

I. Esposiția din 1900.

II.

Esposiția din 89 a însemnat triumful inginerilor. Turnul Eiffel, acest uriaș sfelt, acéstă minune de combinație, a fost *„clou"*-ul ei. Care a fost *„clou"*-ul esposiției din 1900? Nu se scie. O fóiă umoristică spune că „minunea minunilor" a fost un esposant, care n'a fost premiat.

Se scie însĕ una, că esposiția din ăst an a însemnat victoria electricității și a architecturei. In fie-care ḑi se consuma electricitate de peste *un milion* de volte! Séra când se întuneca, începea o mișcare, un sbucium, un sgomot uriaș în palatul electricității. Mașina „Helios" din Francfurt lucra cu o putere de 500 de cai, mașina firmei „Siemen și Halske" din Berlin cu tot atâtea și alte ḑecĭ de mașinĭ cu câte 500—3000 de puterĭ de cai.

Specialiștii spun, că architectura a câștigat enorm de mult prin esposiția acésta. Revelațiunĭ nouĕ si multe li-s'au dat architecților. S'au vĕḑut materiale de zidit nouĕ de tot, astfel un fel de cuburĭ din tărîță condensată și închegată cu un fel de clei, în care se pot sculpta ușor ori-ce figurĭ pentru fațada caselor. Interiorul caselor are sĕ se schimbe cu totul prin invențiile cele nouĕ. Scările au sĕ facă loc unui soiŭ de ascensorii perfecționate și — se spune — frumóse. Sobe n'au sĕ mai esiste, căcĭ un fel de conduct electric prin părețĭ îțĭ dă posibilitatea sĕ încălḑescĭ la 50° o casă cu 7 etaje în 6 minute. Și alte minunĭ de acestea cî-că au vĕḑut architecții.

Și totușĭ, nicĭ palatul electricității, nicĭ platforma mișcată de electricitate n'au fost *„clou"*-ul recunoscut al esposiției, și nicĭ vre-un monument architectonic. După mine *„clou"*-ul esposiției a fost *„rue des Nations"*.

A fost o idee strălucită a d-lui Picard de a învita tóte națiunile sĕ-șĭ clădéscă câte un palat în esposiția. Tóte până și cele mai depărtate colonii din Asia și Africa au rĕspuns la acest apel, tóte au alergat la Parisul, ce-l iubesc, ca sĕ-l împodobéscă cu un juvaer. Statele din Europa șĭ-au clădit paviliónele pe marginile Senei, coloniile în jurul Trocaderului. *Franța* însașĭ n'a avut nevoie sĕ-șĭ clădéscă pavilion, esposiția întrégă a fost pavilionul ei măreț. Escepțiune a făcut și *Rusia*, „aliata" Franței. Dintre tóte statele ei i-s'a dat un loc a parte, un loc de onóre. Și colosul dela ost a zîmbit și a primit tóte lingușirile Franței, acéstă soră mai mică, căreia îi inspiră atât respect.

Décă privéi de pe malul opus al Senei la acéstă „Stradă a Națiunilor", aveai o privelisce încântătóre. Fie care stat a cercat sĕ dea ceva mai frumos decât statul vecin, fie-care a dat ceva caracteristic, așa că se desfășura multă istoriă culturală în acéstă stradă clădită pentru câte-va lunĭ.

Italia începea șirul cu un palat somptuos, o combinație ingeniósă din biserica San Marco din Veneția și alte monumente istorice. Țéra, unde arta n'a dispărut nicĭ-odată, unde ea însĕ s'a arătat de multe orĭ mai strălucitóre decât pretutindenĭ, ne-a dat o clădire bogată în forme și podóbe, în aur și în culorĭ. Și în interior o altă bogăție. Sticlăria de artă, odinióră atât de renumită, astăḑĭ a luat érășĭ un avênt puternic și Italia ține sĕ ne arete că ea merge în pas cu Europa, păstrând aureola trecutului.

Urméză *Imperiul osman*, care a cheltuit sume de necreḑut pentru acest pavilion uriaș. Și Turcii au espus ce au ei, covóre, dulcețurĭ, mătăsurĭ, ba chiar și „danse du ventre". Și ca o viorică rătăcită într'un colț plin de frunḑe uscate și pe jumătate putrede, un Turc tînĕr cu cultură europénă a espus o invenție: un fel de plug automat. Dér covórele acestea grele și prăfuite umplu atmosfera de un aer cald și putred, care te învită la trândăvie. In atmosfera acésta nu póte prospera nimic, ci totul îșĭ merge mersul sĕu spre peire.

Statele-Unite n'au avut cu ce sĕ-șĭ

sericei încă ar fi totdéuna banĭ gata în cassa curatorelui.

Acea împrejurare, că pentru scóterea lefilor învĕţătorescĭ sunt de un timp încóce disposiţiunĭ mai aspre, decât pentru esecutarea aruncurilor bisericescĭ, n'are sĕ împedece forurile bisericescĭ mai înalte a dispune procederea îndegetată, pentru-că:

1) Cu mĕsurile aspre stricăm mai mult decât folosim causei, mai ales causei învĕţămêntului. Prin urmare aceste mĕsurĭ, încât numai se póte. sunt a se evita, unde este vorba de biserică şi scólă.

2) Pentru-că şi aruncurile bisericescĭ sunt datóre organele administrative a le scóte în cas de lipsă.

3) Pentru-că în casurĭ de mare necesitate şi urgenţă tot se póte arăta şi scóte léfa învĕţătorului deosebit de celelalte spese bisericescĭ şi şcolare.

Ei, dér stabilirea budgetelor anuale, încrestarea dréptă a deficitelor pe credincioşĭ şi plătirea sumelor încrestate la mâna curatorelui, nu se pot face fără de óre-care organisare representativă a comunelor nóstre bisericescĭ! Forurilor nóstre superióre bisericescĭ însĕ li-e témă de asemenĭ organisărĭ representative, căcĭ — *horrendum dictu* — acésta ar fi începerea sinodalităţii respinse — *păn' acum* — la romano-catolicii cei-ce nu se razimă pe popor, prin urmare de respins şi la noi uniţii cei-ce n'avem aprópe alte mijlóce pentru bisericele şi şcólele nóstre, decât ajutoriul poporului. Apoi nu doresc sinodalitatea nicĭ în cercurile mai de jos preoţescĭ multĭ, fiind-că organisaţia acésta representativă taie calea la multe abusurĭ şi volnicii, dă nascere la aşteptărĭ şi pretensiunĭ faţă cu preotul, învĕţătorul şi fĕtul, de carĭ aceştia de multe-orĭ nu bucuros vor sĕ audă.

Romano-catolicii au senat pedagogic regnicolar, care se ocupă cu tot felul de învĕţămênt confesional, ia posiţiă faţă de orĭ-ce iniţiativă a guvernului pe terenul instrucţiunei publice şi cuprinde în sînul sĕu tóte capacităţile pedagogice romano-catolic“.

La noi, gr. uniţii, n'a cugetat nimenĭ a înfiinţa aşa ceva, deşi nouă ni-se pun ḑilnic şi cu intenţiunile cele mai rele piedece şi greutăţĭ învĕţămêntului şi ca la confesiune şi ca la naţiune.

Reuniunile învĕţătorescĭ romano-catolice au representanţa lor regnicolară, în care se discută de cei mai aleşĭ învĕţătorĭ rom. cat. din ţéră tóte trebile învĕţătorilor şi învĕţămêntului poporal şi prin care se fac paşii necesarĭ spre a-se sana relele şi a-se pune la cale cele mai eficace mijlóce pentru înaintarea învĕţămêntului poporal.

La noi încă a fost şi este vorba de necesitatea unei asemenĭ representanţe, dér de făcut nu se face nimic pentru întruparea ei.

In trebile învĕţămêntului cele patru diecese gr. cat. sunt despărţite de olaltă cu murĭ chinezescĭ. Cugeţĭ, că nu suntem o provincià bisericéscă, n'avem un cap bisericesc, pe Metropolitul, şi n'avem interese comune de apĕrat şi înaintat.

Dér nicĭ absolutismul cel energic, activ şi luminat al romano-catolicilor nu póte corĕspunde cum sĕ cade, nu póte produce pe terenul bisericesc şi şcolar, ceea ce se cere aḑĭ, ceea ce cu drept cuvênt doresce şi pretinde lumea doritóre de progres mai eficace. Şi lipsesce puterea iresistibilă, zelul, însufleţirea şi inclinarea spre jertfe a massei credincioşilor. Acestea nu se pot căştiga decât numai prin participarea massei credincioşilor la lucrările, nisuinţele şi stăruinţele superiorităţilor bisericescĭ, prin... *sinodalitate.*

Pentru aceea nu încetăm noi, greco-uniţii, a esclama: *Sinodalitate, vină împĕrăţia ta!*

—s—

Doi fişpanĭ noi.

„Magyarország“ vorbind despre *Kiss Bálint* şi *Beldy Lászlo*, carĭ se asigură, că deja sunt numiţĭ fişpanĭ la Braşov şi Têrnava mare, îĭ caracteriséză în modul următor:

> Unul din ei (Kiss Balinth), a fost membru al fostei partide naţionale de colóre pronunţată catolică. Imprejurarea că era oposiţional, o amintesce în favórea lui. Cinismul politic nu i-a stăpânit sufletul. Cumcă el stă aprópe de vederile episcopului Mailath, de-asemenea nu i-o i-au în sémă, cu tóte, că vĕd o deosebire între spiritul guvernului liberal, şi între concepţiunea lui. Acésta însĕ fiind cestiune de consciinţă, stă înafară de judecată. A pune în comitatul luteran al Braşovului un fişpan, care e cunoscut ca catolic bigot, nu se póte considera tocmai de o apucătură din cele mai norocite, căcĭ după legile bunului tact nu se obicĭnuesce ca înaintea pacificării sĕ se creeze nouĕ dificultăţĭ, de altă parte ar fi mai mare greşala, décă la numirea de fişpanĭ ar predomina puncte de vedere confesionale şi tocmai de aceea partea acésta a cestiunei nu se póte dificulta.
>
> Pe celalalt fişpan (Beldy László) Banffy l'a adus în dietă. E de patru anĭ deputat; a avut ocasiune sĕ se validiteze în club, în comisiunĭ, în cameră. Nu s'a validitat.
>
> Afară de cunoscuţii lor personalĭ cine mai scie ceva despre cei doi fişpanĭ nou numiţĭ? Ce fel de ramură a carierei publice au cultivat'o ei? Unde şĭ-au căştigat merite pentru ca sĕ li-se încrédă lor sórtea naţională şi politică a ţinuturilor celor mai delicate ale patriei nóstre?
>
> Problema lor nu consistă numai într'aceea, ca sĕ silabiliseze telegramele cifrate pe baza cheei de cifre, ce li-se dă. Unde au dat ei dovedĭ despre deşteptăciunea, tactul şi agerimea lor? Asta nu vine dela sine de-odată cu oficiul. Sciu ei impune prin păşirea lor? Sciu sĕ convingă prin valórea lor? Sciu sĕ conducă pe cale socială, sĕ influinţeze şi se îndatoreze prin prevenirea şi personalitatea lor?
>
> In curênd o vor proba-o. Mii de scuze, dér timpul încercărilor a trecut. Sĕ se sfîrşéscă odată vecĭnicele esperimentărĭ.
>
> Mai ales în Braşov decurge o luptă desperată în jurul ideei de stat naţional maghiar. Maghiarii după numĕr sunt mai mulţĭ, decât Saşii şi au o inteligenţă vigurósă. Imprejurarea acésta a născut alianţa între Saşĭ şi Valahĭ. Cei aliaţĭ sunt capabilĭ de a desfăşura mai mare putere, decât amicii ideei de stat maghiar.
>
> La acésta se mai adauge, că Braşovul este cuibul principal al agitaţiunei valahe. E vecin cu România, unde agitatorii dinafară se duc la vilegiatură prin ţinuturile sĕnătóse muntóse — dincóce şi dincolo de munţĭ — după cum ei s'au obicĭnuit a deosebi Ardealul de România, — e stabilă şi legătură de afacerĭ, de politică şi literară între ei. Aicĭ se plămăduesc planurile. Aicĭ e şi tabăra principală a Saşilor verḑĭ şi utopiile pangermane aicĭ au prins cea mai adêncă rĕdăcină.
>
> In fine întrébă: Este permis ca la un asemenea loc sĕ fiă numit fişpan un bărbat, care n'are trecut şi greutate politică, trăind la sat, care n'a mai figurat în ţéră şi în comitat? Şi la Têrnava mare permis a fost a trimite un bărbat al căruia nume este cunoscut numai zeloşilor cetitorĭ ai rubricei balurilor şi picnicurilor?

Aşa vorbesce organul lui Bartha despre cei doi noi fişpanĭ. Mai trebue óre comentar?

Una am voi totuşĭ sĕ i-o spunem ḑiarului archişovinist. De ar corĕspunde de ḑece orĭ mai mult acele persóne aşteptărilor sale, ce crede, că ar fi atuncĭ? Sunt cei dela „Magyarország“ aşa de naivĭ sĕ crédă, că atuncĭ doi ómenĭ trimişĭ aicĭ de guvern ar puté sĕ rĕstórne cu fundul în sus lumea şi ţéra ardelenéscă şi sĕ strămută osia desvoltării seculare şi milenare a douĕ popóre cu trecut istoric şi cu cultură naţională?

Atuncĭ ar trebui sĕ fiă de compătimit cei dela „Magyarorszag“.

Din România.

Noul comitet al secţiunei Ligei culturale din Bucurescĭ, întrunindu-se în 17 Noemvrie a. c. în şedinţa ordinară, s'a constituit în modul următor: *Preşedinte:* Sava Şomănescu. *Vice-preşedinte* colonel: I. Bădulescu şi l-t colonel Tudoriu. *Casier:* G. I. Bombă. *Secretar:* I. T. Ghica. *Membrii:* V. D Păun, N. Cosăcescu, M. Rahtivani, I. Cliciu.

*

Marţĭ, 14 Noemvrie, s'a sĕrbătorit în Tulcea aniversarea anexărei Dobrogei. Numĕróse telegrame de felicitărĭ au fost trimise de cetăţenii Tulcenĭ şi de autorităţĭ M. S. Regelui. Oraşul a fost pavoazat.

*

D-l Dumitru *Giuvaru,* membru la Curtea de apel din Bucurescĭ şi fost preşedinte al Curţei cu juraţĭ în timpul judecării procesului Bulgarilor implicaţĭ în asasinatele politice, a fost decorat de M. S. Regele cu ordinul Coróna României în gradul de comandor.

*

Comisiunea Camerei pentru proectul de rĕspuns al Adunării deputaţilor la Mesagiul Regelui se compune din d-nii Virgiliu Arion, Barbu Delavrancea, Gr. Ghica-Delenĭ, Gr. Manu, Barbu Păltinénu, Gr: Triandafil şi Mih. Vlădescu.

*

Comisiunea de rĕspuns a *Senatului* la Mesagiul Tronului se compune din d-nii: Mihail Cornea, P. Missir, Gr. Cogalniceanu, C. Ghica şi Gr. Tocilescu.

*

Direcţia generală a închisorilor a hotărît, că cei 9 condamnaţĭ în complotul bulgăresc sĕ-şĭ facă pedépsa în următórele închisorĭ:

Alexandru Trifanoff, condamnat la doĭ anĭ, la penitenciarul Mislea; Boiciu Ilieff, Stoian Dimitroff, Nicolae Miteff, Mitu Stoiceff, Chr. Carambuloff şi Spiru Alexoff, condamnaţĭ la muncă silnică la salinele din Doftana; studentul Achim Peteff, condamnat la ḑece anĭ reclusiune la Mărginenĭ şi Nicola Bogdanoff condamnat la detenţiune, pentru-că a luat parte la un complot contra Regelui, îşĭ va face osânda la mănăstirea Dobrovĕţ, unde va avé o odaie specială.

Cei 9 condamnaţĭ nu vor fi transportaţĭ dela Văcărescĭ, decât peste vre-o 10 ḑile.

*

In ḑiua de 8 Noemvrie curent, s'a înfiinţat în Bucurescĭ o societate, cu numele de *Trajan,* care are de scop de a servi asociaţilor pensiunĭ şi ajutóre, de a capitalisa sumele pentru formarea de zestre, precum şi de înfiinţarea unui munte de pietate. Afară de aceste scopurĭ, eminamente filantropice şi de un înalt interes economic, societatea are şi un scop social: asistenţa publică judiciară, spre a se apăra şi susţine interesele societarilor înaintea tuturor instanţelor judecătorescĭ şi administrative. După cum se vede, înfiinţarea acestei societăţĭ, cu scopurĭ multiple şi utile, corespunde unei nevoi în deobşte simţită.

Din Bulgaria.

Ḑiarul român „*Peninsula Balcanică*“ publică în numĕrul sĕu ultim de Dumineca următórele informaţiunĭ din Bulgaria:

Bulgarii continuă cu extorcările de banĭ dela Românĭ. Primim din Plevna următórea scrisóre:

„La 11 Noemvrie trei delegaţĭ ai comitetului suprem din Sofia s'au presentat la *Mihail Pamiha,* un bogat compatriot de al nostru, care ţine un mare hotel aicĭ la Plevna şi are mai multe alte proprietăţĭ. Delegaţii patrioţĭ, fără sĕ dea nicĭ bună ḑiua când au întrat în casă, au pus cuţitele şi revolverele pe masă şi s'au adresat cu un ton poruncitor către Pamiha, ca sĕ cumpere 10 acţiunĭ de câte 500 fr., ameninţându-l că, décă refusă, o sĕ-l omóre. Pamiha le-a spus, că nu cumpĕră decât 2 acţiunĭ, ér pentru rest nu póte face nimic, căcĭ nu dispune. După-ce au luat 1000 fr., banditii s'au năpustit asupra lui şi l'au bătut aşa de rĕu, încât bietul Pamiha a rĕmas pe loc întins, ca şi mort.“

„Rugăm, ca România sĕ ia mĕsurĭ în contra acestor banditĭ, căcĭ dela Turcia nu avem nicĭ o speranţă de ajutor şi de scăpare“.

Românii din Sofia vin la Bucurescĭ. Se scie, că în urma persecuţiunilor şi ameninţărilor comitetului macedonean, vre-o 20 comercianţĭ românĭ din Sofia au închis

---

umple pavilionul lor. In America totul e nou, operele de aḑĭ vor forma peste sute de anĭ fala museelor. De aceea Americanii n'au espus nimic în palatul lor..... decât dór ceea ce e „practic“ — un oficiu de poşte şi telegraf. Dér însuşĭ pavilionul zidit de dragul frumósei lui cupole a fost o esposiţiă a progresului architecturei dincolo de ocean.

Urmează *Austria* cu un pavilion cochet. Era ceva pur aristocratic în acéstă clădire cu bogatele ei scărĭ, ceva nobil şi distins, fără sĕ-ţĭ fi putut da sémă de ce. In interior, ca model de locuinţa unuĭ burghez bogat vienes, era odaia aranjată cu mult gust a decedatului român macedonén Dumba. *Ungaria* a clădit un palat după modelul castelului lui Huniade. Bătrîn şi cernit de vreme îĭ ea esteriorul, ér interiorul conţinea o colecţie valorósă de lucrurĭ vechĭ. Şi când vedeai tóte acestea te întrebai: „Pavilionul acesta arată un stat vechiŭ, cu cultură veche. Ungaria sĕ fie acel stat? *Allons donc!* Nemţii da, ei ar fi putut'o face. Ei ar fi putut clădi un palat vechiŭ plin de amintirĭ istorice. Dér n'au făcut'o. *Germania* a clădit un palat într'un stil vechiu-german modernisat, aşa cum se fac aḑĭ multe palate prin Nürnberg şi Lübeck. Aranjamentul din lăuntru e tot modern. Germania a vrut sĕ arate, că nu e mândră de ceea-ce a fost, ci de ceea-ce e. Are de bunăsémă dreptate, dér era prea multă îngâmfare berlinesă în acest palat care purta înscripţiĭ nemţeştĭ sforăitóre şi pline de vorbe ca „Kraft“ „Arbeit“ etc. Era ceva neplăcut, ceva de parvenit în tot pavilionul acesta, era prea mult aur şi acest aur prea sĕmĕnă cu cele cincĭ miliarde smulse dela Franţa. Cel puţin în Franţa nu se cuvenea sĕ arate îngâmfarea acésta.

Frumóse în modestia lor erau paviliónele ţĕrilor din nord. *Swedia* şi *Norvegia* au arătat ceea-ce sunt, au espus blănĭ şi pescăriĭ, nimic mai mult. Ba da, Norvegia a espus lucrurile lui Nansen. De ast-fel de ómenĭ au dreptate Norvegienii sĕ fie mândrii. *Danemarca* şi mai modestă., într'un colţ din rangul al doilea şi-a clădit o vilă numai pentu ca sĕ fie şi ia representată, sĕ rĕspundă la apelul amical al Franciei. „Noi n'avem mult, ce sĕ vĕ arătăm“ au spus ei, blamând sumeţia unor ţĕrĭ ca *Bosnia* şi *Herţogovina,* carĭ au cerut loc pentru palatul lor între puterile marĭ. Şi ast-fel n'a espus decât scaune şi mese, jurnale şi utenzilii de scris, pentru-ca omul obosit de fuga lui prin esposiţie sĕ aibă unde sĕ se retragă şi sĕ se odichnéscă. E caracteristică acéstă trăsĕtură umanitară pentru ţéra, în care se face mai mult pentru binele deaprópelui.

Ţéra care a uimit mai mult pe strĕinĭ a fost *Finlande.* Prin originalitatea sa pavilionul lor frumos te atrăgea pentru-ca sĕ-ţĭ arate cât de adênc a pĕtruns cultura la acest popor subjugat de Ruşĭ. Ţéra acésta nasce ómenĭ marĭ şi desigur că ómenĭ, carĭ vor sci sdrobi lanţurile sclăviei.

(Va urma.)

prăvăliile și s'au stabilit cu familiile lor în Bucurescĭ.

Aflăm acum, că un alt rênd de fruntașĭ românĭ din capitala Bulgariei au pornit spre Bucurescĭ, din causă că comitetul amenință cu mórtea, décă nu cumpĕră acțiunĭ. Printre aceștia este și D. Gh. *Ghiricociu*, președintele și fundatorul societății românescĭ *Sprijinul*.

Meetingurile Bulgarilor. Ni-se comunică din Rusciuc, că acolo se țin dese întrunirĭ și conferințe naționaliste, în carĭ oratorii întrebuințéză un limbagiu fórte violent la adresa României. La întrunirea de alaltăerĭ, care s'a ținut în sala „Gradaska Zadanie“, a vorbit profesorul *Mihailozski* într'un stil vehement și în aplausele unui auditoriu fórte numĕros.

Sarafoff aclamat. In urma sentinței date de Curtea cu jurațĭ, aflăm că la Sofia a avut loc o manifestație grandiósă pentru Sarafoff. Nu se audea decât trăéscă Napoleon, trăéscă Krüger!

Crisă ministerială în Bulgaria. In actualul guvern din Sofia, *Papricoff* represintă partidul militarist. El este un instrument orb al lui Sarafoff și rĕmânerea lui la guvern, este un pericul permament pentru sórt-a Românilor din Bulgaria și o dovadă de spiritul rĕsboinic al Bulgarilor contra nóstră. Din contră *Radoslavoff*, ministru de interne, este omul care vrê sĕ aducă aplanare în conflictul cu România. Faptul, că depeșile sunt contradictorii asupra crisei ministeriale din Sofia, dovedesce svîrcolirile guvernului bulgar, din causa antagonismului dintre Papricoff și Radoslavoff.

Inaintarea lui Papricoff. Cu ocasia aniversărei bătăliei dela Slivnița, dece colonelĭ, printre carĭ și colonelul *Papricoff*, ministru de rĕsboiu, au fost înaintațĭ generalĭ.

Inarmările Bulgarilor. Bulgarii au înarmat cu tunurĭ moderne vasul *Nadejdea*, care e un vas nou și construit după cele mai moderne sisteme. Armamentul a fost adus pe mare dela Odesa.

Bulgarii au întrat în tratări cu inginerul italian Ellia, pentru furnitura a douĕ vase de invenția sa, unul pentru apĕrarea Varnei și altul pentru Burgas. Aceste vase se construesc la Genua și se aștéptă sĕ fiă gata peste opt lunĭ.

In tótă Bulgaria se fac esercițiĭ militare cu un zel estraordinar. Cetele de voluntarĭ sunt puse sub comanda unul căpitan, care-i esercitéză în tóte dilele.

S'a ordonat tuturor comandanților, ca sĕ adreseze ministerului un raport asupra lipsurilor în cas de mobilisărĭ.

SCIRILE DILEI.

— 20 Noemvrie v.

Conferențe la Ateneu. Inaugurarea conferințelor Ateneului Român pe 1900—1901, se va face Dumineca, 26 Noemvrie v. órele 8 și jumĕtate séra, prin conferința d-lui *Dr. Babeș*: *„Regenerarea națiunei române.“*

Biserică licitată? Diarele din Budapesta aduc scirea din Timișóra, că în comuna Scheuș din comitatul Caraș-Severin s'ar fi vêndut la licitațiă biserica românéscă de-acolo (! ?) cu 600 de corónе. Invĕțătorul Mihail Polipca sĕ fi dat adecă în judecată comuna bisericéscă pentru restanța salarului sĕu de pe un an în sumă de 600 corónе, ér neplătindu-se sĕ fi cerut vêndarea pe cale de esecuțiune a bisericei. Pîrîtorului, fiind-că nu s'a aflat nimenĭ, ca sĕ dea mai mult, i-a rĕmas lui biserica pentru suma de 600 corónе. — Asta totușĭ e prea grósă și dela raportorii jidano-maghiarĭ, carĭ nu se sfiesc de nicĭ un fel de născocire mincinósă.

Mĕsurĭ luate de Turcĭ contra revoluționarilor. Guvernul turcesc a interdis plecarea în strĕinătate a tinerilor creștinĭ în vêrstă de mai puțin de 21 anĭ, pentru cuvêntul, că aceștia se reîntorc cu idei revoluționare și devin un element de disordine în imperiul turcesc.

Stomacul unui copil. Colegiul chirurgilor din Londra a primit pe séma museului o colecțiune interesentă. Intr'un dulăpior de sticlă sunt o mulțime de obiecte, carĭ tóte s'au aflat în stomacul unei fetițe de dece anĭ, care încă trăesce. Nu de mult a fost dusă la spital o copilă slabă și palidă; suferea de-o slăbiciune în tot corpul și pe di ce mergea devenia tot mai debilă. Simptómele copilei erau: grétă violentă împreunată cu vărsărĭ. Medicii nu-șĭ puteau esplica causa, până ce fetița într'o di vĕrsă un cuiŭ de lat $^{15}/_{8}$ policarĭ de lung. Au întrebat'o pe copilă și a mărturisit, că ea a mai înghițit încă alte cincĭ cuie diferite. Starea copilei era fórte gravă; de aceea medicii au hotărît ca numai decât sĕ-i desfacă stomacul. Patru chirurgĭ au fost de față la operațiă și cu ajutorul cleștelor au scos mulțime de obiecte din stomacul copilei. Spre marea mirare a medicilor, nu era vorba numai de 5 cuie, ce le-a înghițit, ci ei au aflat 42 cuie de lat, 93 cuie de alamă și țiute de fier lungĭ dela $^{1}/_{4}$—1 policar, 12 cuie marĭ, unele cuie cu gămăliă de alamă, 3 nasturĭ de guler, un ac de siguranță și o mulțime de ace. In diua după operațiă copila mai vomă încă trei cuie de lat și douĕ ținte, în diua a treia eși la ivélă o peniță și așa timp de-o lună a mai dat afară încă 30 cuie de lat, 8 ținte și o peniță de scris. Lucru de mirare. Aceste 200 de obiecte copila le-a înghițit în timp de opt lunĭ. După spusele medicilor, acesta e unicul cas, (afară de-un singur cas cu sfîrșit mortal), că s'au aflat atâtea obiecte înghițite într'un stomac de copil.

Fete de Evrei — în mănăstire. Din Cracovia se telegraféză, că 18 fete de Evrei se află închise în mănăstirea călugărițelor Feliciane, carĭ le-au botezat în religia catolică. Părinții acelor fete au căutat înzadar sĕ le pótă scóte de-acolo. Fata Araten se află acum într'o mănăstire în Polonia ruséscă. Tatăl ei va intenta din nou acțiune, spre a încerca sĕ-șĭ recapete copila.

Rectificare. In numĕrul trecut, de Dumineca, în raportul dela Reuniunea femeilor române, în colóna a doua a articolului, unde e vorba de dăruirea celor 400 cor. din eróre, s'a dis: „Dominic“ Rațiu; corect e însĕ *Dănilă Rațiu.* Pe pag. 3 mai e erórea de tipar, că în loc de *urnă* s'a tipărit „urmă“.

200.000 corónе în banĭ gata se pot câștiga cu un los al XXI c. r. loteriă de stat pentru scopurĭ de binefacere. Sortarea va urma în 13 Decemvrie. Loteria acésta oferă șanse de câștig favorabil, fiind 18,122 câștigurĭ, carĭ se plătesc în banĭ gata; avênd și scop de binefacere, cu atât mai mult merită atențiune. Prețul unui los este de 4 corónе.

Manifestațiunile pentru Krüger și Englesii.

In unele cercurĭ se credea că manifestațiunile de simpatiă cu care a fost primit președintele Krüger, guvernul engles va rĕspunde notificând puterilor anexarea Transvaalului. Până acum nu s'a întêmplat nimic. „Westminster Gazette“ constată regretele unor diare englese, că notificarea nu s'a făcut și că Anglia a trebuit sĕ suporte umilirea de a vedé pe d-l Krüger primit ca șef de stat.

Nu ne îndoim, rĕspunde acest diar, că primul ministru șĭ-a dat bine sémă de ceea-ce era prudent sĕ se facă, ér plângerea ni-se pare inoportună... Resultatul ar fi sĕ transformăm pe beligeranțĭ în rebelĭ.

A notifica anexarea înainte ca faptul sĕ se fi îndeplinit, ar fi decĭ o sfidare directă puterilor, care până acum au păstrat neutralitatea cu o corectitudine perfectă.

Se repetă în Anglia, că rĕsboiul din sudul Africei s'a transformat în guerillă; însĕ felul de rĕsboiŭ actual póte că nu e dintre acelea care ar permite jurisconsulților dreptului internațional sĕ refuse a considera pe Burĭ ca beligeranțĭ.

Un óre-care numĕr de beligeranțĭ burĭ ține încă campania, unitățile bure sunt încă destul de puternice, destul de bine organisate; ele lucréză conform unui plan de acțiune; posedă artilerie, ele nu forméză decĭ bande de guerillă propriu dise, care sĕ nu asculte de-cât de autoritatea individuală a unui șef de bandă.

Forțele bure, deși adoptând tactica guerillelor, constituesc încă o armată și sunt încă în posiție de a opune o resistență formidabilă ocupațiunei efective.

A notifica în aceste condiții o anecsare ce ar avea de resultat a ne permite sĕ tratăm pe Burĭ ca bandițĭ, ar fi un act de poliție și ar da semnalul unei seriόse agitațiunĭ din partea amicilor Burilor din Europa.

Nu esistă remediu eroic pentru situația actuală; incendiarea fermelor n'a intimidat pe Burĭ. Ce am câștiga noi, décă am trata pe Burĭ de rebelĭ, décă am împușca pe cei ce i-am prinde? Burii ar recurge la represalii și ar ucide pe prisonierii englesĭ în loc de a-i pune în libertate. Ar putea chiar sĕ pue mâna pe trenurile pline de uitlanderĭ, carĭ se reintorc în țéra lor.

Dér, dice contribuabilul, rĕsboiul a costat 38 milione de francĭ pe lună, duréză de 14 lunĭ, și are sĕ mai ție încă un an? Țéra a consimțit la rĕsboiŭ cu entusiasm; țéra a cerut nu numai anexarea, ci și capitularea învinsului. Politica acésta póte sĕ fiă bună séu rea, dér ar trebui sĕ fie cine-va nebun ca sĕ se mire, că a costat timp și banĭ, mulțĭ banĭ!

Décă am căuta sĕ scurtăm rĕsboiul și sĕ resolvăm apoi problema ce s'ar presenta în urmă, ar trebui sĕ cercetăm mai întâiŭ décă anexare și capitulare sunt termenĭ sinonimĭ și décă primul termin este compatibil cu condițiile pe care ar fi just sĕ le espunem adversarului nostru bur.

*

D. Krüger a primit Vinerĭ în 30 Nov. pe vice-președintele consiliului municipal din Paris, care i-a remis o medalie de aur comemorativă a visitei sale la primărie. D. Krüger a mulțumit călduros pentru dovedile de simpatiă ce i-se dau și a declarat din nou, că pacea în Transvaal nu ar puté resulta da cât dintr'un arbitraj.

D. Krüger s'a dus apoi la Elyseu pentru a-șĭ lua rĕmas bun dela Loubet, care i-a înapoiat visita îndată.

Din China.

Corespondentul din Peking al diarului „Corriere della Sera“ publică o convorbire, ce a avut'o cu Li-Hung-Ciang.

Acesta a declarat, că China nu e în stare sĕ plătéscă despăgubirile de rĕsboiu cerute de puterĭ. Contractarea unui împrumut de un miliard și jumĕtate și arendarea și punerea veniturilor vamale sub supraveghierea puterilor însemnéză sfîrșitul independenței Chinei. El a propus, ca împrumutul sĕ fiă asigurat prin amanetarea monopolului sării, dér admite că acéstă garanțiă n'ar fi suficientă.

Li-Hung-Ciang asigură, că împĕratul e absolut liber în acțiunea sa, și că el din propria-i inițiativă a decretat pedepsirea conducĕtorilor rescólei.

*

„Daily Mail“ dă câte-va amĕnunte asupra incidentului petrecut la Shanghai între Francesĭ și Englesĭ:

Trei-decĭ soldațĭ francesĭ au atacat pe nisce englesĭ și au insultat pe polițiștii orașului — ca rĕsbunare pentru purtarea de mai înainte a unor soldațĭ englesĭ față de camaradii lor francesĭ. Ei au atacat și civilĭ, întrebuințând baionetele și rănind pe mai mulțĭ inșĭ. S'a făcut câte-va arestărĭ și s'a decis o anchetă militară.

Complot anarchist militar în Belgia.

Diarul „National“, din Bruxella, anunță, că s'a descoperit un complot anarchist, din care făceau parte soldațĭ din școla de regiment a regimentului al 12-lea de liniă din Bouillon (provincia Luxenburg). S'a descoperit o listă cuprindênd numele superiorilor și ale altor notabilĭ condamnațĭ la mórte de către complotistĭ. Superiorii aveau sĕ fiă otrăvițĭ și alții împușcațĭ. Conjurații se declaraseră solidarĭ în scris. Toțĭ conjurații au fost arestațĭ.

*

Diarul „Patriote“ dă următórele amĕnunte asupra complotului:

Douĕ-decĭ de soldațĭ din regimentele 9 și 12 de linie se constituiseră din Iulie trecut în grup anarchist. Ei țineau întrunirĭ într'o cameră dosnică a unei cârciumĭ, în care s'au aflat acum arme de tóte categoriile și scrierĭ anarchiste.

Conjurații hotărîseră sĕ otrăvéscă cu arsenic pe un sub-ofițer, sĕ împusce pe preot și sĕ înjunghie pe primar; când soldatul desemnat sĕ asasineze pe preot a esitat în ultimul moment — tovarășii sĕi au hotărît sĕ-l omóre. Soldatul, aflând de acésta, a denunțat totul, și imediat opt dintre conjurațĭ au fost arestațĭ la casarmă. Ei au încercat sĕ spargă ușa și sĕ fugă, dér au fost surprinșĭ la timp. Arestații au făcut mărturisirĭ complecte.

Scandalul e cu atât mai mare, cu cât printre conjurațĭ se află fii de funcționarĭ ai statului.

ULTIME SCIRI.

Colonia, 3 Decemvrie. *Krüger* a fost încunosciințat, că *Impĕratul Wilhelm*, spre marea sa părere de rĕu *nu-l póte* acum privì. In urma acésta Krüger s'a hotărît *a nu mai merge la Berlin.*

Londra, 2 Decemvrie. Lordul *Roberts* confirmă scirea, că *generalul bur* **Dewett** *a împresurat Dewetsdorp* și că **Englesii s'au predat** avênd 15 morțĭ și 62 de rănițĭ. Burii au luat 400 de prisonerĭ și 2 tunurĭ. O colónă englesă de 1400 de soldațĭ, care a fost trimisă în ajutor, n'a putut sosi la timp. Intre rănițĭ se află și căpitanul Anson, nepotul ducelui de Cumberland.

München, 2 Decemvrie. „Muenchener Nachrichten“ anunță, că ex-regele Milan se va căsĕtori cu baronesa-vĕduvă Atzél, care e de origine română și care se dice că posede o avere de multe milióne.

DIVERSE.

O insulă plutitóre. Vaporul engles „Arundel Castle“, care a sosit de curênd în țéra Foc, a descoperit în calea sa o insulă înotătóre. Căpitanul vaporului spune, că în 6 Noemvrie a. c. a trecut pe lângă o insulă, care se află la 10.44 lățime nordică și 17.22 grade lungime ostică. Insula are o lungime de 40 urme și 20 urme lățime. Pe insulă se aflau și arborĭ, între carĭ erau uniĭ înalțĭ și de 10 urme.

Literatură.

Pilde și sfaturĭ pentru popor. Sub acest titul a eșit de sub tipar în Tipografia „Aurora“ din Gherla o nouă carte scrisă de d-l *Ioan Pop Reteganu*, cunoscutul nostru scriitor poporal. Cartea conține 160 pag. în format 8⁰ și conține vre-o 24 de scrierĭ. carĭ cuprind diferite învĕțăturĭ pentru trebuințele țĕranilor noștrĭ O recomandăm ca o carte fórte de folos și de petrecere pentru popor.

„ALBINA“ institut de credit și de economii

Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Nov. 1900.

Intrate:

Numĕrar cu 1 Nov. 1900 .	cor.	24,163.85
Depunerĭ spre fructificare	„	184,760.91
Cambii rescumpĕrate . .	„	235,095.46
Conturĭ curente	„	2,228.76
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ . . .	„	27,824.90
Monetă	„	1,470.94
Comisiunĭ, cupóne și efecte	„	9,847.70
Băncĭ	„	338,629.57
Interese și provisiunĭ . .	„	25,273.88
Diverse	„	10,022.62
	cor.	859,318.59

Eșite:

Depunerĭ spre fructificare .	cor.	143,883.48
Cambii escomptate . . .	„	260,544.28
Conto curent	„	24,986.06
Imprumuturĭ pe efecte și alte împrumuturĭ	„	30,509.92
Monetă	„	3,188.05
Comisiunĭ, cupóne și efecte	„	2,202.70
Interese și provisiunĭ . .	„	1,265.51
Spese și salare	„	2,731.08
Băncĭ	„	96,663.73
Diverse	„	288,744.36
Numĕrar cu 30 Nov. 1900 .	„	4,599 42
	cor.	859,318.59

N. P. Petrescu m. p.
dirigent.

C. Aisĕr m. p.
cassar.

Iosif Oncioiŭ m. p
comptabil.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cel mai renumit

Ceai rusesc de Caravane

a fraţilor

K. & C. Popoff din Moscva.

Cea mai renumită calitate Furnisor al mai multor curţĭ imperiale şi regale. In pachete originale de vêndare

in Braşov **numai** la firma **Nicolae Duşoiu.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu"
din Braşov,
se pot procura următórele cărţĭ:

Instrucţiunĭ populare despre *datorinţele şi drepturile purtătorului de dare* edate de Wilhelm Niemandz, an. 1900. Preţul cor. 1.20 plus 10 banĭ porto. Pentru orientare spunem, că acéstă carte e un îndreptar de o trebuinţă nespus de mare pentru toţĭ câţĭ au afacerĭ cu dările. Cine are cartea, n'are lipsă sĕ alerge la diferite casurĭ pe la câţĭ şi mai câţĭ pentru sfaturĭ, căcĭ cartea-i povĕţuesce mai bine.

*

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ se vênd cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut pănă acum.*

1) *Lascar Viorescu*, ***O icónă a Moldovei din 1851*** de *Wilhelm de Kotzebue.* E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră, Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux. Preţul în loc de 4 cor., cum s'a vêndut pănă acum, este adĭ numai *2 cor.* (+ 30 banĭ porto.)

2) ***Poesii*** de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) ***Poesii complecte*** de Carol *Scrob*, Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

4) ***Instrucţiunea gimnasticei*** în scólele de băeţĭ şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) ***Originea monedelor*** (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) ***Poesii*** de *F. M. Stoenescu.* Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) ***„Vrĕĭ sĕ te iubéscă bărbatul?*** Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice seriόse şi fórte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

„ALBINA" institut de credit şi economii
FILIALA BRAŞOV.

Órele de birou:

cu începere din I Decemvrie 1900

înainte de amédĭ: 9—1
după amédĭ: . . 3—5

1176,2—3

Cu începere dela 1 Ianuarie 1901

etalonul de interese,

pentru depunerile cu abdicere se stabilesce cu **4 %** pentru cele fără abdibere **3½ %**

1177,2—3

„BERE PILSNER URQUELL!"

din berăria **„Bürgerliche Bräuhaus în Pilsen** este cea mai fină şi sănĕtósă bere din lume".

Vêndarea renumitei

„Bere de iérnă"

se începe

Duminecă, în 2 Decemvre!

Bucătărie extra fină şi totuşĭ ieftină.

HALA DE BERE PILSNER,
Strada Porţii Nr. 25.

(2—2.)

Subsemnatul aduc la cunoscinţa publică, că **am deschis cu 1 Sept. a. c. un atelier cu salon** pentru

Croitorie civilă şi militară

în piaţa roselor (sub Bucium) **nr. 15.**

Atelierul meu î-l conduc cu calfe dintre cele mai esperte, care au învĕţat meseria acésta în cele mai bune ateliere din Budapesta.

Am şi un deposit binişor **asortat cu tot felul de materiĭ** din branja acésta.

Practica mea de mai multĭ anĭ ca croitor în Viena, Bucurescĭ, Cluj ş. a. mĕ pune in plăcuta posiţie de a puté esecuta solid şi prompt orĭ-ce comandă mi-sar face în branja acésta, pe lângă condiţiunile cele mai convenabile.

Decĭ mĕ rog de sprijinul şi concursul binevoitor al onor. public amator.

Petru Pavel
croitor.

1—12

La prea Inaltă poruncă a Maiestăţii Sale Apost. c. şi r.

XXI. C. R. LOTERIE de STAT

pentru scopurĭ de binefacere militare

Acésta Loterie de banĭ

unică în Austria legal concesionată,

conţine **18.122 câştigurĭ în banĭ gata**

în sumă totală de **418.640** coróne.

Câştigul principal este

200,000 Coróne în banĭ gata.

Pentru plata câştigurilor garantéză oficiul loteriei c. r.

Tragerea urméză irevocabil în 13 Decemvre 1900.

Un los costă 4 corόne.

Losurĭ sunt de vêndare: la despărţămêntul loteriei de stat în Viena, I. Riemergasse nr. 7, **în colecturile loteriilor. Traficĭ, la oficiile de dajdie, poste, telegraf. şi căi ferate, case de schimb.** etc. Cumpĕrătorilor de losurĭ se dă planul gratis.

Losurile se trimit franco.

Direcţia oficiului loteriilor c. r.
despărţămêntul loteriei de stat.

1141,9—10

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE. **PROMONTOR.**

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şese lunĭ	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe şese lunĭ	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe şese lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe an	8 francĭ.
Pe şese lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin **mandate postale.**

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a srcie adresa lămurit şi a aráta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.